VESILAHTI
Söyrinki ja Pylkki
konekaivun arkeologinen valvonta 2020

Tomi Kuljukka ja Juuso Koskinen

MIKROLIITTI Oy
PIENI TEHOKAS TERÄVÄ
ARKEOLOGISET TUTKIMUKSET
TAIDOLLA VUODESTA 1988

Tilaaja: Eltel Networks

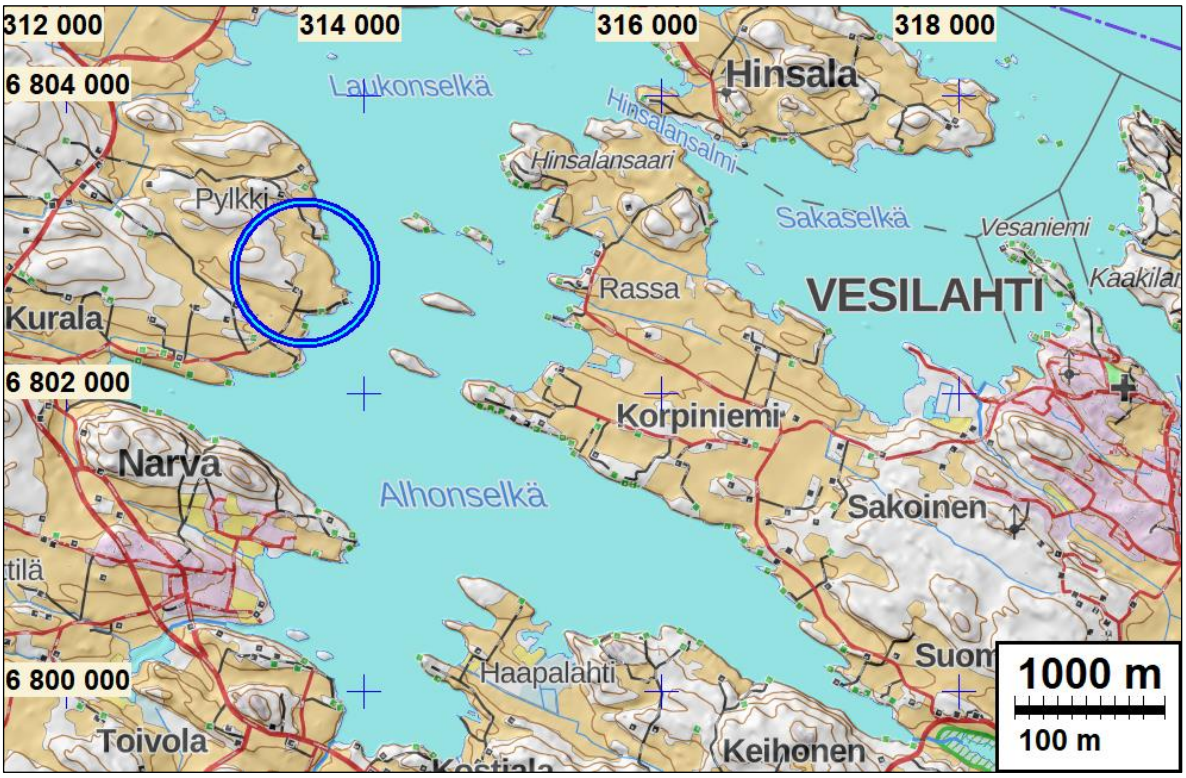
Sisältö

Perustiedot **2**
Valvonta **3**
Tulos **7**
Lähteet **7**

Kansikuva: Valvonnassa kaivetun kaapeliojan eteläpää Ojoistentiellä.

Perustiedot

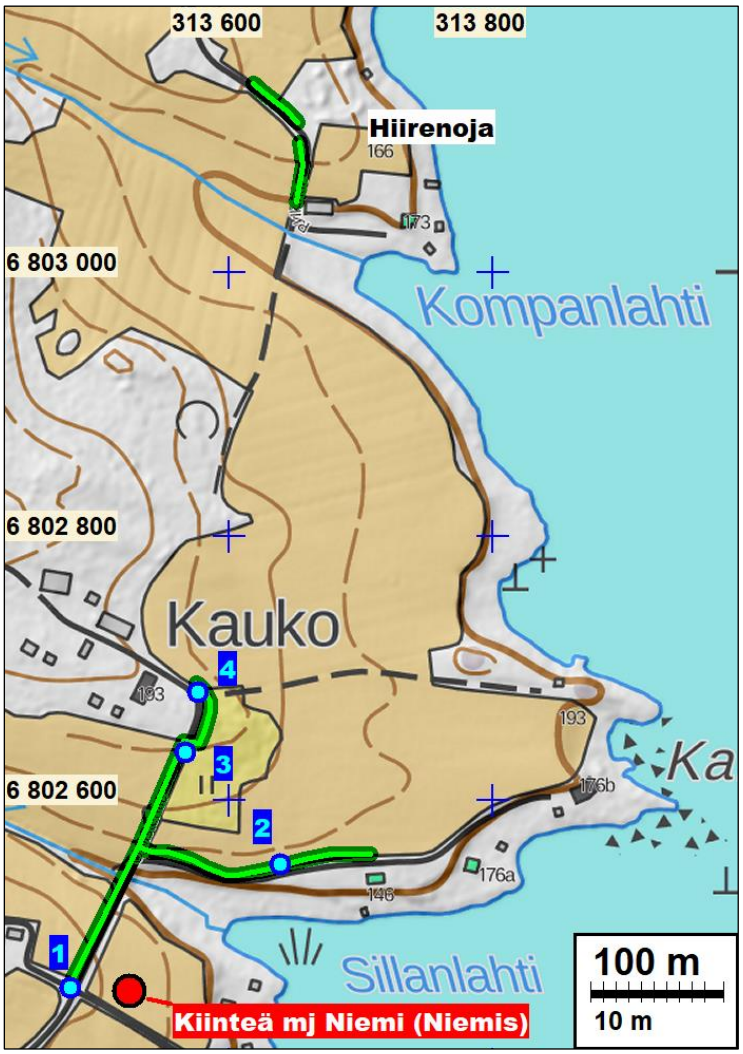
Alue: Vesilahti Narva, noin 446 m maakaapelilinjat Söyringissä ja noin 108 m Pylkissä.
Tarkoitus: Valvoa tuleeko kaapeliojaa kaivettaessa esille arkeologisia jäännöksiä.
Maastotyö: 13.-22.7. 2020
Tilaaja: Eltel Networks
Tutkimukset: Jussila 2002 inventointi.
Tekijät: Maastotyö: Tomi Kuljukka. Valmistelu ja ohjeistus: Juuso Koskinen. Raportti: Juuso Koskinen ja Tomi Kuljukka
Tulokset: Valvonnassa ei tullut esille suojeltavia arkeologisia jäännöksiä
Löydöt: Esille tulleet löydöt jätettiin paikalleen maastoon.

Tutkimusalue sinisen ympyrän sisällä

Muita tietoja: Koordinaatit ja kartat ovat ETRS-TM35FIN ja N2000 järjestelmissä. Kartat ovat Maanmittauslaitoksen maastotietokannasta 7/2020, ellei toisin mainittu. Muinaisjäännösrekisteri on tarkastettu 7/2020. Valokuvia ei ole talletettu mihinkään viralliseen arkistoon, eikä niillä ole mitään kokoelmatunnusta. Valokuvat ovat digitaalisia, ja ne ovat tallessa Mikroliitti Oy:n serverillä. Kuvaaja: Tomi Kuljukka.

Valvonta

Vihreä viiva: Valvonnassa kaivettu kaapelioja

Sininen piste: Havainto

1: Hevosenkenkä sekoittuneessa maassa, todennäköisesti moderni.

2: Puunsekainen kerros, todennäköisesti moderni

3: Hevosenkenkä sekoittuneessa maassa, todennäköisesti moderni.

4: Ajoittamaton palokerros, jossa palanutta savea.

Vesilahdessa rakennetaan maakaapeliverkkoa Söyringin ja Pylkin välillä. Kaapelilinjaukset kulkevat osaltaan kahden historiallisen ajan kylänpaikan lähellä. Niemi (Niemis), mj-tunnus 1000001980, on löytynyt inventoinnissa 2002 (Jussila), ja se on suojeltu kiinteänä muinaisjäännöksenä (SM). Hiirenojan kylänpaikkaa ei ole Museoviraston muinaisjäännösrekisterissä. Pirkanmaan maakuntamuseo antoi hankkeesta lausunnon 26.3.2020, DIAR: 137/2020, jonka mukaan kylänpaikkojen lähellä kulkevat maakaapeliosuudet tulee kaivaa arkeologin valvonnassa. Eltel Networks tilasi valvonnan Mikroliitti Oy:ltä.

Valvonnan teki Tomi Kuljukka 14–22.7. 2020, tutkimuksen kannalta hyvissä olosuhteissa. Ojaa kaivettiin noin 40 cm leveällä kauhalla noin 80 cm–100 cm syvyyteen. Eteläisempi, Niemen kylänpaikan lähistöllä kulkeva, kaapelilinja kaivettiin Ojoistentien itäpuolelle peltoon, miltei valvontalinjan pohjoispäätyyn asti, jossa se kääntyi tien läpi jatkuakseen pohjoispäähän asti tien länsipuolella. Kaapelioja haarautui noin puolivälin tienoilla itään. Itähaara kaivettiin Ojoistentiestä risteytyvän tien pohjoispuolelle peltoon. Eteläisemmän valvontaosuuden peltojen muokkauskerros oli noin 30-50 cm paksu, ja pohjamaana oli savea. Aivan osuuden pohjoispäässä pohjamaa oli hiekkaa. Eteläisemmän valvontaosuuden pohjoispäässä, todettiin noin 3 m matkalla noin 20 cm paksuinen ajoittamaton palokerros noin 50 cm syvyydessä (Havainto 4). Palokerros sisälsi hieman palanutta savea, mutta oli muuten löydötön. Se rajautui alareunastaan koskemattomaan hiekkamaahan ja yläreunastaan pellon muokkauskerrokseen. Itään kulkevalla haaralla tuli esille noin 20

cm paksu puun ja hiekan sekoitteinen kerros (Havainto 2). Kerros esiintyi noin yhden metrin matkalta, ojan kummassakin profiilissa. Sen yllä oli pellon muokkauskerros ja alla pohjasavi. Kyseessä on ajoittamattoman, mutta todennäköisesti melko tuoreen maankäytön jälkiä. Eteläisemmältä valvontaosuudelta löytyi myös kaksi hevosenkenkää, jotka olivat peräisin sekoittuneesta pintamaasta, ja ne ovat muotonsa puolesta peräisin myöhäiseltä historialliselta ajalta (Havainnot 1 ja 2.)

Pohjoisempi valvontaosuus kaivettiin kahdessa osassa. Pohjoispuolisko kaivettiin Pylkintien itäpuolelle ja eteläisempi puolisko tien länsipuolelle. Oja kulki kummallakin puolella pellossa, jonka muokkauskerros oli noin 30-50 cm paksu ja pohjamaana oli savea. Pohjoisemmalta valvontaosuudelta ei tullut esille viitteitä arkeologisista jäännöksistä.

Havainto 1 N 6802457 E 313480. Puolikas ruostunut hevosenkenkä sekoittuneesta maaperästä. Todennäköisesti modernin ajan irtolöytö.

Havainto 2 N 6802551 E 313639. Ojan molemmissa profiileissa esiintyy puun ja hiekan sekoitteinen kerros. Ajoittamattoman, mutta todennäköisesti melko tuoreen maankäytön jälkiä. Päällä pellon muokkauskerros, alla koskematon pohjasavi.

Havainto 3 N 6802636 E 313567. Kokonainen ruostunut hevosenkenkä sekoittuneesta maaperästä. Todennäköisesti modernin aikainen irtolöytö.

Havainto 4 N 6802681 E 313577. Noin 20 cm paksuinen palokerros noin 50 cm syvyydessä noin 3 m matkalta. Seassa palanutta savea, muuten löydötön. Päällä käytössä olevan tien sorahiekkoja, alla koskematon hiekkamaa. Ylemmistä tiekerroksista rapissut irtomaa peittää kuvassa pohjan koskematonta hiekkamaata.

Vas. ylh: Näkymä eteläisemmän valvontaosuuden eteläpäästä pohjoiseen.
Oik.ylh: Eteläisemmän osuuden itään kulkeva haara risteyksestä kuvattuna.
Vas: Eteläisempi valvonta osuus kuvattuna pohjoispäästä etelään.

Vasemmalla: Pohjoisemman valvontaosuuden eteläpää pohjoiseen kuvattuna.
Oikealla: Pohjoisemman valvontaosuuden kohta, jossa oja katkeaa. Kuvattu luoteeseen.

Tulos

Valvonnassa ei tullut esille kiinteitä muinaisjäännöskerroksia tai -rakenteita. Ajoittamaton, palanutta savea sisältävä, palokerros (Havainto 4) saattaa olla silti viite sen läheisyydessä olevasta maan peittämästä arkeologisesta jäännöksestä.

24.9. 2020

Tomi Kuljukka ja Juuso Koskinen,
Mikroliitti Oy.

Lähteet

Jussila, T. 2002. Pirkanmaan historiallisen ajan muinaisjäännösten maastoinventointi syksyllä 2002. Tutkimuskertomus, Mikroliitti Oy.